

Kokeiluhankinta: Hyvinvoinnin edistäminen Postipuistossa

Euroopan unionin
osarahoittama

FORUM
VIRIUM
HELSINKI

LAU
REA

Kokeiluhankinnan taustaa

Urban Wellbeing Lab –hankkeen tavoitteena on vauhdittaa pienten ja keskisuurten yritysten liiketoimintaa tuomalla hyvinvointidata ja yhteiskehittäminen osaksi innovaatiotoimintaa. Datalähtöisen kokeilutoiminnan kautta luodaan mitattavaa hyvinvointia helsinkiläisille. Hankkeessa Pasilan asuinalueille (Postipuistoon ja Keski-Pasilaan) perustetaan kokeilualustoja, joilla kehitetään kokonaisvaltaista hyvinvointia edistäviä innovatiivisia ratkaisuja. Hankkeessa tavoitellaan innovatiivisia ratkaisuja, jotka luovat uusia markkinoita yrityksille sekä vahvistavat niiden kilpailukykyä. Samalla uudet ratkaisut tukevat kaupunkilaisten hyvinvointia.

Urban Wellbeing Lab -hankkeen ensimmäisen kokeiluohjelman puitteissa haemme innovatiivisia, fyysisiä ja ei-fyysisiä, ratkaisuja, Postipuiston asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Ratkaisut voivat liittyä esimerkiksi kaupunkiympäristön aktivoimiseen, keskeneräisten kaupunkialueiden koetun viihtyisyyden, turvallisuuden ja valmiuden tunteen vahvistamiseen, tai lähiluonnon hyödyntämiseen.

Tämän kokeiluohjelman kokeilut toteutetaan Pasilan Postipuistossa, ja mukaan valitaan enintään neljä kokeilijaa ajalle marraskuu 2026 – maaliskuu 2027. Postipuiston asuinalue on yksi Helsingin, ja koko Suomen, nopeimmin kasvavista ja kehittyvistä alueista. Koko Postipuiston alueen valmistuttua 2030-luvulla siellä asuu yli 12 000 helsinkiläistä. Kolmessa vaiheessa toteutettava hanke alkaa Pohjoisesta Postipuistosta ja laajenee Eteläisen sekä Keskisen Postipuiston kautta yhtenäiseksi kaupunginosaksi. Nyt meneillään oleva kokeiluhaku kohdistuu jo lähes valmiiseen Pohjoiseen Postipuistoon, jossa asuu tällä hetkellä 4 500 asukasta. Postipuisto on demografialtaan myös erittäin monipuolinen: alueella asuu paljon yksinasuvia sekä lapsiperheitä, kuin myös kantasuomalaisia ja maahanmuuttajataustaisia. Alueen erityispiirteisiin lukeutuu myös lähiluonnon tuomat mahdollisuudet: Postipuisto sijaitsee aivan keskuspuiston kupeessa.

Kokeilujen toteutuksessa on mahdollista hyödyntää myös Postipuiston Postivarikkoa, joka toimii alueen asukkaiden yhteiskäyttöisenä vapaa-ajan tilana. Postivarikko tarjoaa monipuolisia ja muuntautuvia sisätiloja, kuten työ- ja esitystiloja, monitoimitilaa, liikunta- ja harrastetiloja sekä oleskeluun soveltuvia tiloja, jotka luovat mahdollisuuksia erilaisten tapahtumien, toiminnan ja kokeilujen toteuttamiseen.

Ratkaisujen tavoitteet ja teemat

Kokeiluohjelmassa kokeillaan ratkaisuja, jotka tukevat nopeasti kasvavan ja vielä osin keskeneräisen Postipuiston asukkaiden niin sosiaalista, fyysistä kuin psyykkistä hyvinvointia.

Postipuisto on tarkoitus yhdistää sujuvasti osaksi kantakaupunkia, mutta tällä hetkellä alueen arjessa korostuvat kuitenkin keskeneräisyydestä ja sijainnin irrallisuudesta johtuvat haasteet – kuten liikkumisen sujuvuus, palveluiden saavutettavuus, ympäristön viihtyisyys sekä alueen elävyyden ja yhteisöllisyyden rakentuminen.

Kokeiluhaun teemat pohjautuvat alueen toimijoilta, asukkailta ja kaupungin asiantuntijoilta tunnistettuihin tarpeisiin. Haettavilla ratkaisuilla edistetään alueen asukkaiden hyvinvointia tukemalla arjen sujuvuutta jo ennen alueen valmistumista sekä vahvistamalla sen kehittymistä viihtyisänä, toimivana ja yhteisöllisenä osana kaupunkia.

Kokeilujen toteutusajankohta sijoittuu marraskuun ja maaliskuun välille, minkä vuoksi ratkaisujen on hyvä soveltua kyseiseen ajankohtaan.

Ehdotusten tulee vastata **yhteen tai useampaan alla kuvatuista teemoista**.

Ratkaisuvaihtoehtoina voivat olla fyysiset ja digitaaliset tuotteet, palvelut tai niiden yhdistelmät.

1. Sujuva liikkuminen ja saavutettava arki

Ratkaisut, jotka helpottavat arjen liikkumista ja palveluiden saavutettavuutta alueella.

Teemaan sisältyy muun muassa:

- Sujuvat ja esteettömät kulkureitit
- Väliaikaiset ja täydentävät infraratkaisut
- Palveluiden löydettävyys ja saavutettavuus

Ratkaisut voivat liittyä esimerkiksi digitaalisiin opasteisiin tai esteettömyyden kehittämiseen.

2. Turvallinen, luonnonmukainen ja viihtyisä elinympäristö

Ratkaisut, jotka parantavat alueen koettua turvallisuutta sekä ympäristön viihtyisyyttä ja laatua.

Teemaan sisältyy esimerkiksi:

- Valaistus ja siisteys
- Turvallisuuden kokemus (liittyen esim. ilkivalta, häiriökäyttäytyminen)
- Keskeneräisen ympäristön vaikutukset
- Lähiluonnon hyödyntäminen

Ratkaisut voivat olla esimerkiksi älykkäitä valaistusratkaisuja, turvallisuutta lisääviä rakenteita sekä lähiluonnon hyödyntämistä ja luonnonmukaisen elinympäristön kokemusta vahvistavia tai väliaikaisia viihtyisyysratkaisuja.

3. Tilojen ja ympäristön aktiivinen käyttö

Ratkaisut, jotka lisäävät alueen sisä- ja ulkotilojen käyttöä ja monipuolistavat niiden toiminnallisuutta.

Teema kohdistuu erityisesti:

- Keskeneräisten alueiden ja tilojen hyödyntämiseen
- Tilojen monikäyttöisyyteen
- Alueen tilojen ja paikkojen aktivointiin

Ratkaisut voivat olla esimerkiksi pop-up -konsepteja, modulaarisia ratkaisuja tai yhteiskäyttömalleja.

4. Vapaa-aika, liikunta ja yhteisöllisyys

Ratkaisut, jotka lisäävät alueen yhteisöllisyyttä ja vapaa-ajan tekemisen sekä liikunnan mahdollisuuksia.

Teemassa korostuu:

- Etenkin lasten ja nuorten matalan kynnyksen tekeminen ja harrastukset
- Liikunnan edistäminen
- Kohtaamiset ja yhteisöllisyys
- Palveluiden ja arjen tekemisen mahdollisuuksien lisääminen

Ratkaisut voivat liittyä esimerkiksi tapahtumiin- tai palvelukonsepteihin, yhteisöllisiin alustoihin, asukkaita aktivoiviin ja liikkumiseen kannustaviin ratkaisuihin tai tapoihin tuoda harrastamisen palveluita alueelle kevyemmin tai väliaikaisesti.

5. Viestintä ja vuorovaikutus

Ratkaisut, jotka parantavat alueen sisäistä viestintää, asukkaiden osallistumismahdollisuuksia sekä tapahtumien ja palveluiden näkyvyyttä huomioiden alueen monikielisyys ja viestinnän saavutettavuus.

Teema kattaa muun muassa:

- Tiedon kulun alueella
- Osallistavat toimintamallit ja palautekanavat
- Keskenäisyydestä ja muutoksista viestimisen

Ratkaisut voivat olla esimerkiksi digitaalisia alustoja, osallistamisen työkaluja tai uusia tapoja tehdä alueen kehitys ja toiminta näkyväksi ja ymmärrettäväksi.

Hyvinvointitiedon datakatalogi innovaatioiden tukena

Urban Wellbeing Lab -hankkeessa kehitetty [Hyvinvointitiedon datakatalogi](#) kokoaa hajanaisen hyvinvointitiedon yhdeksi selkeäksi ja helposti hyödynnettäväksi kokonaisuudeksi. Katalogi on suunniteltu erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten TKI-toiminnan vauhdittajaksi, ja se tarjoaa kokeiluhakuun osallistuville yrityksille arvokkaan tietopohjan ratkaisujen kehittämiseen.

Hyvinvointitiedon datakatalogi yhdistää laajasti valtakunnallisia sekä Helsingin kaupungin tarjoamia datalähteitä. Hankkeessa hyvinvointi ymmärretään laajasti ja katalogi onkin jakanut hyvinvointidataa kuuteen kategoriaan: ympäristö, liikunta ja liikenne, palvelut, ihmistietodata, osallistava data sekä tulevaisuuskatsaus.

Miten hyödynnät datakatalogia tarjouksen laadinnassa ja kokeilussa?

Tarjouspyyntöön vastaavat yritykset voivat käyttää katalogin valmiiksi jäsennellyjä aineistoja ja niiden kuvauksia hyväkseen usealla eri tavalla:

- Vauhdita innovointia datalla: Hyödynnä valmista hyvinvointitietoa ideasi jalostamiseen ja luo tietoperusteisia tuote- ja palvelukonsepteja.
- Arvioi ratkaisusi vaikuttavuutta: Käytä paikallisia ja valtakunnallisia aineistoja varmistamaan innovaatiosi toimivuus ja osoittamaan sen tuottamat konkreettiset hyvinvointivaikutukset.

- Tunnista markkinatarpeet: Analysoi alueellisia tarpeita ja väestörakennetta löytääksesi liiketoiminnallesi potentiaalisimmat asiakasryhmät.

Katalogista löytyvät muun muassa Postipuiston asukaskyselyn tulokset. Data paljastaakin siis myös suoraan alueen asukkaiden kehitysideoita, vapaa-ajan tarpeita sekä toiveita liikenneyhteyksistä. Suosittelemme hyödyntämään tätä tietoa kokeiluehdotuksen muotoilussa, jotta tarjottu ratkaisu vastaa suoraan Postipuiston asukkaiden todelliseen arkeen. Datakatalogin hyödyntäminen tarjouksen laatimisessa ei ole pakollista, eikä vaikuta tarjouksen arviointiin.